

TWEEDE DEELTENTAMEN ANALYSE CW

Dinsdag 4 januari 1994

9:30-12:30 uur

- Zet op elk vel uw naam en op het eerste vel tevens de naam van uw practicumleider en het aantal ingeleverde blaadjes.
- U mag de onderdelen van de opgaven in elke gewenste volgorde maken.

1. **[Ongelijkheid van Poincaré]**. Zij $f : \mathbf{R}^n \rightarrow \mathbf{R}$ een C^1 -functie met begrensde drager.

(i) Bewijs dat voor $i = 1, \dots, n$ geldt:

$$\int_{\mathbf{R}^n} f(x)^2 dx = -2 \int_{\mathbf{R}^n} x_i f(x) \frac{\partial f}{\partial x_i}(x) dx.$$

Veronderstel dat $g, h : \mathbf{R}^n \rightarrow \mathbf{R}$ continue functies met begrensde drager zijn. Dan geldt de volgende ongelijkheid (Cauchy-Schwarz):

$$\left| \int_{\mathbf{R}^n} g(x)h(x) dx \right| \leq \left(\int_{\mathbf{R}^n} g(x)^2 dx \right)^{1/2} \left(\int_{\mathbf{R}^n} h(x)^2 dx \right)^{1/2}.$$

(ii) Leidt uit (i) en deze ongelijkheid af:

$$\int_{\mathbf{R}^n} f(x)^2 dx \leq 2 \left(\int_{\mathbf{R}^n} (x_i f(x))^2 dx \right)^{1/2} \left(\int_{\mathbf{R}^n} \left(\frac{\partial f}{\partial x_i}(x) \right)^2 dx \right)^{1/2}.$$

Zij nu de drager van f bevat in de verzameling $[-1, 1] \times \dots \times [-1, 1]$ (n keer) = $[-1, 1]^n$.

(iii) Bewijs dat de volgende *ongelijkheid van Poincaré* geldt voor f :

$$\int_{[-1,1]^n} f(x)^2 dx \leq \frac{4}{n} \int_{[-1,1]^n} \|\text{grad } f(x)\|^2 dx.$$

2. **[Hypocycloïde van Steiner]**. Zij $\phi : \mathbf{R}^2 \rightarrow \mathbf{R}$, resp. de hypocycloïde van Steiner $H \subset \mathbf{R}^2$ gedefinieerd door:

$$\phi(\alpha) = \begin{pmatrix} \phi_1(\alpha) \\ \phi_2(\alpha) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \cos \alpha + \cos 2\alpha \\ 2 \sin \alpha - \sin 2\alpha \end{pmatrix}, \quad H = \text{Im}(\phi).$$

We herinneren u aan de volgende somregels voor goniometrische functies:

$$\begin{aligned} \cos(p+q) &= \cos p \cos q - \sin p \sin q \\ \sin(p+q) &= \cos p \sin q + \cos q \sin p. \end{aligned}$$

(i) Bewijs dat de lengte van H gelijk is aan 16. Hint: Druk de integrand uit in $\sin(\frac{3}{2}\alpha)$.

Zij Ω de begrensde verzameling in \mathbf{R}^2 begrensd door H .

(ii) Bewijs dat

$$\text{opp}(\Omega) = \frac{1}{2} \int_0^{2\pi} \phi_1(\alpha) \frac{d\phi_2}{d\alpha}(\alpha) - \phi_2(\alpha) \frac{d\phi_1}{d\alpha}(\alpha) d\alpha.$$

(iii) Bewijs dat Ω een oppervlakte heeft gelijk aan 2π .

3. Zij $0 < \psi < \frac{\pi}{2}$ en $\Omega \subset \mathbf{R}^3$ de open verzameling gedefinieerd door:

$$\Omega = \{x \in \mathbf{R}^3 \mid 0 < x_1, -1 < x_3 < 1, 0 < x_2 < x_1 \text{tg } \psi, x_1^2 + x_2^2 - x_3^2 < 1\}.$$

(i) Bewijs dat $\text{vol}_3(\Omega) = \frac{4}{3}\psi$.

Zij $f : \mathbf{R}^3 \rightarrow \mathbf{R}^3$ het vectorveld

$$f(x) = (2x_1x_2 - 2x_1e^{x_2}, \arctg(x_1 + x_3) - x_2^2, x_3 + 2x_3e^{x_2}).$$

(ii) Bereken: $\int_{\partial\Omega} \langle f(y), \nu(y) \rangle \omega(y) dy$.

4. **[Maximumprincipe voor harmonische functies]**. Zij $U \subset \mathbf{R}^n$ open en $f : \mathbf{R}^n \rightarrow \mathbf{R}$ harmonisch op U (dwz $\Delta f(x) = 0$ voor alle $x \in U$). Zij $x_0 \in U$ en $r \in \mathbf{R}$, $r > 0$ zo, dat $B(x_0, r) = \{x \in \mathbf{R}^n \mid \|x - x_0\| \leq r\} \subset U$. $S(x_0, r) = \partial B(x_0, r)$.

(i) Bewijs dat

$$\int_{S(x_0, r)} \frac{\partial f}{\partial \nu}(y) \omega(y) dy = 0.$$

(Zie (6.70) op blz. 186 voor de definitie van $\frac{\partial f}{\partial \nu}$).

Zij g de functie op $\mathbf{R}^n \setminus \{x_0\}$ gedefinieerd door:

$$\begin{cases} g(x) = -\frac{1}{n-2} \|x - x_0\|^{-n+2} & \text{als } n > 2. \\ g(x) = \log \|x - x_0\| & \text{als } n = 2. \end{cases}$$

(ii) Bewijs dat g harmonisch is op $\mathbf{R}^n \setminus \{x_0\}$, bepaal $\frac{\partial g}{\partial \nu}(y)$ voor $y \in S(x_0, r)$ en toon aan dat geldt:

$$\int_{S(x_0, r)} f(y) \frac{\partial g}{\partial \nu}(y) \omega(y) dy = \frac{1}{r^{n-1}} \int_{S(x_0, r)} f(y) \omega(y) dy.$$

U mag hierbij gebruik maken van de resultaten uit voorbeeld 6.8.5 op blz. 185.

De *middelwaarde van f op de sfeer $S(x_0, r)$* is als volgt gedefinieerd:

$$M_r(f, x_0) = \frac{1}{\text{vol}_{n-1}(S(x_0, r))} \int_{S(x_0, r)} f(y) \omega(y) dy.$$

Voor $R \geq r$ definiëren we $B(x_0, R, r) = \{x \in \mathbf{R}^n \mid r \leq \|x - x_0\| \leq R\}$. Er geldt dat

$$\int_{S(x_0, R)} f(y) \omega(y) dy - \int_{S(x_0, r)} f(y) \omega(y) dy = \int_{\partial B(x_0, R, r)} f(y) \omega(y) dy.$$

- (iii) Toon met behulp van het voorafgaande aan dat de middelwaarde $M_r(f, x_0)$ niet van r afhangt en (door een limietovergang $r \rightarrow 0$) dat deze waarde gelijk is aan $f(x_0)$.

Het volgende onderdeel formuleert het Maximumprincipe. Het maken hiervan is facultatief en levert een bonus op indien uw bewijs correct is.

- (iv) Bewijs dat f op iedere gesloten deelverzameling $A \subset U$ haar maximum in een punt van ∂A aanneemt.